

Έγγραφο συνόδου

5.7.2011

B7-0392/2011 }
B7-0393/2011 }
B7-0400/2011 }
B7-0456/2011 } RC1

ΚΟΙΝΗ ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ

σύμφωνα με το άρθρο 110, παράγραφος 4, του Κανονισμού

που αντικαθιστά τις προτάσεις ψηφίσματος των ομάδων:

Verts/ALE (B7-0392/2011)

PPE (B7-0393/2011)

S&D (B7-0400/2011)

ALDE (B7-0456/2011)

σχετικά με τις αλλαγές στο Σένγκεν

Manfred Weber, Simon Busuttil, Carlos Coelho, Roberta Angelilli, Marian-Jean Marinescu

εξ ονόματος της Ομάδας PPE

Martin Schulz, Juan Fernando López Aguilar, Claude Moraes, Monika Flašíková Beňová, Sylvie Guillaume, Ioan Enciu

εξ ονόματος της Ομάδας S&D

Guy Verhofstadt, Renate Weber, Sarah Ludford, Louis Michel, Leonidas Donskis, Jan Mulder, Cecilia Wikström, Sonia Alfano, Alexander Graf Lambsdorff, Giommara Uggias, Nadja Hirsch, Sophia in 't Veld, Nathalie Griesbeck, Gianni Vattimo, Ramon Tremosa i Balcells, Stanimir Ilchev, Antonia Parvanova, Ivo Vajgl, Alexander Alvaro

εξ ονόματος της Ομάδας ALDE

Daniel Cohn-Bendit, Rebecca Harms, Judith Sargentini, Raúl Romeva i Rueda, Ulrike Lunacek, Tatjana Ždanoka

εξ ονόματος της Ομάδας Verts/ALE

Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με τις αλλαγές στο Σένγκεν

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη το άρθρο 2 της ΣΕΕ και τα άρθρα 3, 18, 20, 21, 67, 77 και 80 της ΣΛΕΕ,
- έχοντας υπόψη το άρθρο 45 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης,
- έχοντας υπόψη τη συμφωνία του Σένγκεν της 14ης Ιουνίου 1985,
- έχοντας υπόψη τη σύμβαση εφαρμογής της συμφωνίας του Σένγκεν της 19ης Ιουνίου 1990,
- έχοντας υπόψη την οδηγία 2004/38/EK σχετικά με το δικαίωμα των πολιτών της Ένωσης και των μελών των οικογενειών τους να κυκλοφορούν και να διαμένουν ελεύθερα στην επικράτεια των κρατών μελών¹,
- έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 562/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαρτίου 2006, για τη θέσπιση του κοινοτικού κώδικα σχετικά με το καθεστώς διέλευσης προσώπων από τα σύνορα (κώδικας συνόρων του Σένγκεν)²,
- έχοντας υπόψη την πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου που αφορά τη θέσπιση ενός μηχανισμού αξιολόγησης για την επαλήθευση της εφαρμογής του κεκτημένου του Σένγκεν (COM(2010)0624),
- έχοντας υπόψη το σχέδιο έκθεσης σχετικά με την πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου που αφορά τη θέσπιση ενός μηχανισμού αξιολόγησης για την επαλήθευση της εφαρμογής του κεκτημένου του Σένγκεν,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του 2ας Απριλίου 2009 για την εφαρμογή της οδηγίας 2004/38/EK σχετικά με το δικαίωμα των πολιτών της Ένωσης και των μελών των οικογενειών τους να κυκλοφορούν και να διαμένουν ελεύθερα στην επικράτεια των κρατών μελών (2008/2184(INI))³,
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής της 4ης Μαΐου 2011 για τη μετανάστευση, (COM(2011)0248 τελικό),
- έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Συμβουλίου Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων της 9ης Ιουνίου 2011,
- έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2011,
- έχοντας υπόψη το άρθρο 110, παράγραφος 4, του Κανονισμού,

¹ EE L 158, 30.4.2004, σ. 77.

² EE L 105, 13.4.2006, σ. 1.

³ EE C 137 E, 27.5.2010, p. 6.

- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι η δημιουργία του χώρου Σένγκεν και η ενσωμάτωση του κεκτημένου Σένγκεν στο πλαίσιο της ΕΕ είναι ένα από τα μεγαλύτερα επιτεύγματα της διεργασίας της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης, που χαρακτηρίζεται από την κατάργηση των ελέγχων των προσώπων στα εσωτερικά σύνορα και από πρωτοφανή ελευθερία κινήσεων για ένα πληθυσμό άνω των 400 εκατομμυρίων ανθρώπων σε επιφάνεια 4.312.099 τετραγωνικών χιλιομέτρων,
- B. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ελεύθερη κυκλοφορία έχει γίνει ένας από τους πυλώνες της ιθαγένειας της ΕΕ και ένα από τα θεμέλια της ΕΕ ως χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, που κατοχυρώνει το δικαίωμα των πολιτών να κυκλοφορούν και να διαμένουν ελεύθερα σε όλα τα κράτη μέλη απολαμβάνοντας ταυτόχρονα τα ίδια δικαιώματα, προστασίες και εγγυήσεις, περιλαμβανομένης της απαγόρευσης όλων των μορφών διακρίσεων λόγω εθνικότητας,
- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με τον κώδικα συνόρων του Σένγκεν και το άρθρο 45 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, η ελεύθερη κυκλοφορία στην ΕΕ μπορεί, υπό ειδικές προϋποθέσεις, να επεκταθεί και σε υπηκόους τρίτων χωρών που διαμένουν νομίμως στην ΕΕ,

Πρόσφατα γεγονότα

- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, κυρίως τον τελευταίο χρόνο, παρατηρείται μαζική μετακίνηση ατόμων από διάφορες βορειοαφρικανικές χώρες· λαμβάνοντας υπόψη ότι το σύστημα Σένγκεν τον τελευταίο καιρό υφίσταται επιβάρυνση ενώ ορισμένα κράτη μέλη εξετάζουν το ενδεχόμενο επαναφοράς των εθνικών συνοριακών ελέγχων για να αντιμετωπισθεί η αιφνίδια εισροή μεταναστών,
- Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι στις 4 Μαΐου 2011 η Επιτροπή παρουσίασε διάφορες πρωτοβουλίες για μια πιο διαρθρωμένη προσέγγιση του θέματος της μετανάστευσης, κυρίως με βάση τις πρόσφατες εξελίξεις στη Μεσόγειο και περιλαμβάνοντας πρόταση για το Σένγκεν· λαμβάνοντας υπόψη ότι στα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 23ης-24ης Ιουνίου καλείται η Επιτροπή να υποβάλει πρόταση για έναν «μηχανισμό διασφάλισης» με σκοπό να ικανοποιούνται οι «εξαιρετικές περιστάσεις» οι οποίες ενδέχεται να θέσουν σε κίνδυνο τη συνεργασία Σένγκεν,

Κώδικας συνόρων του Σένγκεν / πολιτική για τη μετανάστευση

- ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι κανόνες του Σένγκεν που διέπουν τις προϋποθέσεις για τη διέλευση των προσώπων από τα εσωτερικά σύνορα καθορίζονται στον κώδικα συνόρων του Σένγκεν, του οποίου τα άρθρα 23 έως 26 περιλαμβάνουν μέτρα και διαδικασίες για την προσωρινή επαναφορά των ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα οι οποίοι, ωστόσο, επειδή έχουν μονομερή χαρακτήρα, δεν επιτρέπουν την επικράτηση του συλλογικού συμφέροντος της ΕΕ,
- Ζ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η δημιουργία του χώρου Σένγκεν καθόρισε κοινά εξωτερικά σύνορα, τα οποία η ΕΕ έχει κοινή ευθύνη να διαχειρίζεται δυνάμει του άρθρου 80 της ΣΛΕΕ· λαμβάνοντας υπόψη ότι η ΕΕ δεν έχει ακόμη πλήρως συμμορφωθεί προς την απαίτηση αυτή, μολονότι έχει επιδιώξει να εγκαθιδρύσει αποτελεσματικούς ελέγχους και συνεργασία μεταξύ τελωνειακών, αστυνομικών και δικαστικών αρχών, να αναπτύξει κοινή πολιτική για τη μετανάστευση, το άσυλο και την χορήγηση θεωρήσεων εισόδου και να

εισαγάγει το Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν δεύτερης γενιάς (SIS II) και το Σύστημα Πληροφοριών για τις Θεωρήσεις (VIS),

Μηχανισμός αξιολόγησης

- Η. λαμβάνοντας υπόψη ότι η κατάργηση των ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα απαιτεί από τα κράτη μέλη να έχουν απόλυτη εμπιστοσύνη αμοιβαίως στην ικανότητά τους να εφαρμόζουν τα συνοδευτικά μέτρα που επιτρέπουν την άρση των εν λόγω ελέγχων· λαμβάνοντας υπόψη ότι η ασφάλεια του χώρου Σένγκεν εξαρτάται από την ακρίβεια και την αποτελεσματικότητα που επιδεικνύει κάθε κράτος μέλος στους ελέγχους στα εξωτερικά του σύνορα καθώς και από την ποιότητα και την ταχύτητα της ανταλλαγής πληροφοριών μέσω του SIS· λαμβάνοντας υπόψη ότι η ανεπαρκής λειτουργία οιαδήποτε από τα παραπάνω στοιχεία συνιστά απειλή για την ασφάλεια της ΕΕ στο σύνολό της,
- Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι έχει μεγάλη σημασία να αξιολογείται η συμμόρφωση των κρατών μελών προς το κεκτημένο Σένγκεν για να εξασφαλίζεται η ομαλή λειτουργία του χώρου Σένγκεν· λαμβάνοντας υπόψη ότι μηχανισμός αξιολόγησης που βασίζεται στην Ομάδα Εργασίας για την Αξιολόγηση του Σένγκεν (SCH-EVAL), ένα καθαρά διακυβερνητικό όργανο, δεν αποδείχθηκε επαρκώς αποτελεσματικός,
- Ι. λαμβάνοντας υπόψη ότι πρέπει να καταργηθούν τα δύο μέτρα και σταθμά που εφαρμόζονται επί του παρόντος σε σχέση με το Σένγκεν, βάσει των οποίων επιβάλλονται υψηλές απαιτήσεις σε όλες τις υποψήφιες χώρες ενώ οι χώρες που είναι ήδη μέλη του χώρου Σένγκεν αντιμετωπίζονται εφησυχαστικά·
- ΙΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι στην πρόταση κανονισμού που θεσπίζει μηχανισμό αξιολόγησης για την επαλήθευση της εφαρμογής του κεκτημένου Σένγκεν περιλαμβάνεται νέος μηχανισμός αξιολόγησης, ο οποίος εξετάζεται αυτή τη στιγμή από το ΕΚ στο πλαίσιο συνήθους νομοθετικής διαδικασίας· λαμβάνοντας υπόψη ότι αυτός ο μηχανισμός προσδιορίζει ήδη διαδικασίες, αρχές και μέσα για τη στήριξη και αξιολόγηση της συμμόρφωσης των κρατών μελών προς το κεκτημένο Σένγκεν, συνυπολογίζοντας και απρόβλεπτα γεγονότα,

Συναπόφαση

- ΙΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το άρθρο 77 της ΣΛΕΕ δηλώνει ότι το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, λαμβάνουν μέτρα που αφορούν, μεταξύ άλλων, τους ελέγχους στους οποίους υποβάλλονται τα πρόσωπα που διέρχονται τα εξωτερικά σύνορα και την απουσία ελέγχων προσώπων, ανεξαρτήτως της ιθαγένειάς τους, κατά τη διέλευση των εσωτερικών συνόρων,

Σημασία του Σένγκεν

1. τονίζει ότι η ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων εντός του χώρου Σένγκεν είναι ένα από τα μεγαλύτερα επιτεύγματα της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης, ότι το Σένγκεν έχει θετικό αντίκτυπο στη ζωή εκατοντάδων χιλιάδων πολιτών της ΕΕ, όχι μόνον επειδή καθιστά τη διέλευση των συνόρων άνετη, αλλά και επειδή δίνει ώθηση στην οικονομία, και ότι η ελεύθερη κυκλοφορία θεμελιώδες δικαίωμα και πυλώνα της ιθαγένειας της ΕΕ, του οποίου οι όροι άσκησης καθορίζονται στις Συνθήκες και στην οδηγία 2004/38/ΕΚ·

Διακυβέρνηση του Σένγκεν / μηχανισμός αξιολόγησης

2. συνιστά ένθερμα την ενίσχυση της διακυβέρνησης Σένγκεν προκειμένου να διασφαλιστεί ότι κάθε κράτος μέλος είναι σε θέση να ελέγχει πραγματικά το τμήμα των εξωτερικών συνόρων της ΕΕ που του αναλογεί, να ενισχυθεί η αμοιβαία εμπιστοσύνη και να οικοδομηθεί η εμπιστοσύνη στην αποτελεσματικότητα του συστήματος της ΕΕ για τη διαχείριση της μετανάστευσης· δίνει έμφαση στην ανάγκη για μεγαλύτερη αλληλεγγύη προς εκείνα τα κράτη μέλη που αντιμετωπίζουν τη μεγαλύτερη εισροή μεταναστών για να μπορέσουν να διαχειρισθούν έκτακτες καταστάσεις αυτού του είδους·
3. εκτιμά ότι ο νέος μηχανισμός αξιολόγησης που συζητείται επί του παρόντος εντός του Κοινοβουλίου αποτελεί μέρος της απάντησης, στο βαθμό που εξασφαλίζει ουσιαστική παρακολούθηση κάθε απόπειρας καθιέρωσης παράνομων ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα και ενισχύει την αμοιβαία εμπιστοσύνη· εκτιμά επίσης ότι το νέο σύστημα αξιολόγησης Σένγκεν καθιστά ήδη δυνατή την αίτηση και λήψη στήριξης για τα κράτη μέλη με σκοπό να εξασφαλισθεί συμμόρφωση προς το κεκτημένο Σένγκεν σε περίπτωση εξαιρετικής πίεσης στα εξωτερικά σύνορα της ΕΕ·
4. τονίζει την ανάγκη να διασφαλίζεται η ουσιαστική θέση σε ισχύ και η εφαρμογή των κανόνων του Σένγκεν από τα κράτη μέλη ακόμη και μετά την προσχώρησή τους· επισημαίνει ότι τούτο σημαίνει επίσης ότι παροχή βοήθειας, σε πρώιμο στάδιο, προς εκείνα τα κράτη μέλη που αντιμετωπίζουν προβλήματα ούτως ώστε να μπορούν να μπορούν να καλύπτουν τις ανεπάρκειές τους με πρακτική στήριξη από τους οργανισμούς της ΕΕ· είναι της γνώμης ότι ο υφιστάμενος μηχανισμός αξιολόγησης πρέπει να ενισχυθεί και να μετατραπεί σε σύστημα της ΕΕ·
5. πιστεύει ότι η αποτελεσματικότητα του μηχανισμού αξιολόγησης έγκειται στη δυνατότητα κυρώσεων σε περίπτωση που οι ανεπάρκειες παραμένουν και θέτουν σε κίνδυνο τη ασφάλεια του χώρου Σένγκεν στο σύνολό του· υπενθυμίζει ότι ο πρωταρχικός σκοπός των κυρώσεων αυτών είναι η αποτροπή·

Κώδικας συνόρων του Σένγκεν

6. πιστεύει ότι οι αναγκαίες προϋποθέσεις για την προσωρινή και κατ' εξαίρεση επαναφορά των ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα έχουν ήδη οριστεί σαφώς στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 562/2006 (κώδικας συνόρων του Σένγκεν) του οποίου τα άρθρα 23, 24 και 25 προβλέπουν τη δυνατότητα των κρατών μελών να επαναφέρουν τον έλεγχο των εσωτερικών συνόρων μόνον σε περίπτωση σοβαρής απειλής κατά της δημόσιας τάξης ή της εσωτερικής ασφάλειας· καλεί την Επιτροπή να υποβάλει πρωτοβουλία με σκοπό να καθορισθεί η αυστηρή εφαρμογή αυτών των άρθρων από τα κράτη μέλη·
7. είναι επομένως της γνώμης ότι οιοσδήποτε νέες πρόσθετες εξαιρέσεις από τους ισχύοντες κανόνες, όπως είναι οι νέοι λόγοι για επαναφορά των συνοριακών ελέγχων σε εξαιρετικές περιπτώσεις δεν θα ενισχύσουν οπωσδήποτε το σύστημα Σένγκεν· υπενθυμίζει ότι επ' ουδενί η εισροή μεταναστών και αιτούντων άσυλο στα εξωτερικά σύνορα δεν μπορεί να θεωρηθεί αφ' εαυτής πρόσθετος λόγος για την επαναφορά των συνοριακών ελέγχων·
8. εκφράζει έντονη απογοήτευση για την απόπειρα αρκετών κρατών μελών να επαναφέρουν τους συνοριακούς ελέγχους, πράγμα που σαφώς υπονομεύει το πνεύμα του κεκτημένου

Σένγκεν·

9. είναι της γνώμης ότι τα πρόσφατα προβλήματα με το Σένγκεν προέρχονται από την απροθυμία να εφαρμοσθούν κοινές ευρωπαϊκές πολιτικές σε άλλους τομείς, και προπαντός ένα κοινό ευρωπαϊκό σύστημα ασύλου και μετανάστευσης (που θα περιλαμβάνει την αντιμετώπιση της παράτυπης μετανάστευσης και της καταπολέμησης του οργανωμένου εγκλήματος)·
10. επαναλαμβάνει ότι είναι ύψιστης σημασίας να σημειωθεί πρόοδος στο θέμα αυτό, δεδομένου ότι η προθεσμία για την εγκαθίδρυση κοινού ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου έχει οριστεί για το 2012·
11. δηλώνει κατηγορηματικά αντίθετο σε οιοδήποτε νέο μηχανισμό με στόχους διαφορετικούς από την αύξηση της ελεύθερης κυκλοφορίας και την ενίσχυση της διακυβέρνησης του χώρου Σένγκεν από την ΕΕ·

Συναπόφαση

12. τονίζει ότι οιαδήποτε απόπειρα απομάκρυνσης από το άρθρο 77 της ΣΛΕΕ ως ορθή νομική βάση για όλα τα μέτρα στον τομέα αυτό, θα θεωρηθεί απόκλιση από τις Συνθήκες της ΕΕ και διατηρεί το δικαίωμα να χρησιμοποιήσει όλα τα διαθέσιμα νόμιμα μέσα εάν χρειασθεί·
13. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο, στην Επιτροπή, στο Συμβούλιο της Ευρώπης, καθώς και στις κυβερνήσεις και τα κοινοβούλια των κρατών μελών.